

Jesús, presoner del seu propi relat?

Dll, 27/10/2014

[Persona, Empresa i Societat](#)

[Aquest és el meu comentari, publicat a l'Ara el 14 de juny, del llibre de Rafael Argullol *Pasión del dios que quiso ser hombre*]

Amb aquest llibre, Rafael Argullol ha fet un gest insòlit en la nostra cultura: expressar en primera persona la seva aproximació a la figura de Jesús, al marge d'apologetes, teòlegs i menjacapellans. Un gest exemplar de normalitat cultural en una cultura com la nostra, en què les elits culturals de vegades parlen de Jesús, el cristianisme i la religió amb una lleugeresa que no es permetrien en altres qüestions. Argullol ens apropa a una pregunta inquietant: quina història de Jesús explicariem si només disposéssim de l'història de la pintura, i no en sabéssim res més? I ell s'hi apropa, però no gosa arriscar-s'hi del tot, perquè no renuncia al text evangèlic, potser perquè la nostra cultura ja mai no hi podrà renunciar; en qualsevol cas queda com un repte pendent, si és un repte que està al nostre abast. Més enllà d'algunes llambregades lluminoses sobre diverses persones i fets evangèlics, Argullol no defuig el que probablement és la pregunta més honesta sobre Jesús: "¿Qué quería? Ésta es la pregunta que sigue vigente pese a las toneladas de religión que han caído sobre ella".

Sant Pau, a qui hom ha considerat el veritable fundador del cristianisme, digué en una de les seves cartes que allò que predicava era escàndol per a uns i niciesa per a d'altres. Part de la història de l'Església i de la crítica al cristianisme són un intent d'escapolir-se de l'escàndol i de defugir la niciesa. I, al capdavall, de domesticar la resposta a la pregunta que planteja Argullol. Cosa que ja va condensar Dostoievski en la seva *Llegenda del Gran Inquisidor* i que, en un altre registre, va mostrar X. Antich en aquestes pàgines quan va palesar com quedava sacsejada la nostra domesticada mirada sobre les representacions tradicionals de La Pietat si la confrontàvem amb fotografies contemporànies que reprenen aquest motiu iconogràfic.

L'opció d'Argullol per poder afrontar l'esmentada pregunta sense defugir ni la sinceritat d'una certa confessió personal, per una banda, ni l'implícita interpel·lació paulina, per una altra, és domesticar Jesús reconvertint-lo en una mena d'heroi tràgic (cosa que explica, per cert, que sembla que confongui resurrecció i immortalitat). Aquesta reconversió és el que li permet fer frases que brillen per si mateixes i enriqueixen la lectura de l'evangeli, però és també el que -paradoxalment- el fa caure en el mateix parany que ha caracteritzat tants teòlegs i jerarques eclesiàstics: pretendre saber massa sobre déu. El text d'Argullol està obsessionat amb l'idea d'un déu que ho sap tot abans que s'esdevingui, que no és més que la projecció d'una voluntat de saber humana, massa humana. Per això pot interpretar la mort de Jesús com un suïcidi diví presentat com assassinat humà. I dir que "un dios sería aquel solitario que se basta y se sobra con su propia soledad". Una definició que seria incomprendible i inconcebible per a Jesús, Maria, Josep, Judes, Magdalena, Llätzer i gairebé tots els que esmenta. Si és que està al nostre abast després de vint segles de cristianisme, potser convé no pretendre saber massa sobre déu abans de confrontar-se amb Jesús perquè tal vegada el que Jesús volia era esmicolar la nostra domesticadora pretensió de saber massa sobre déu.

En un momento donat, Argullol li diu a Jesús: “te sabes prisionero de tu propia narración”. El lector tanca aquest llibre colpidor, provocatiu, amanit amb força intuïcions brillants, culturalment exemplar, amb la sensació que, comptat i debatut, qui està presoner de la seva pròpia narració més aviat és Rafael Argullol.